

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

50. Sie accessus ad Papam vel Superiorem exemptorum sit difficilis,
vigebunt ne adhuc jura exemptorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

tributam, quod si quipiam statuat quod concernat ejusmodi executionem v. 33¹²
quod post annum excusor privetur potestate exequendi tale statutum, afficiet re-
gulares exemptos, ratio est, quia hoc casu executores sunt à jure subjecti ordinari-
o, quo sit, ut ejus statutis hoc in articulo ligetur per c. 2. de maior. Et obed. ca. 11. 4.
nimarum de constit. in 6. d. Clem. i. de testam.

Concludo secundo, Exemptos non regulares, sed v.g. Canonicos aut clericos se-
culares executores, nec reddere rationes coram ordinario, nec coram eodem conve-
niunt posse, Ita nominatum sentit glossa & doctores in Clem. i. de testamentis glo. ibid.
verbales Cardinal. num. 12. quæst. 6. dixi supra lib. 1. c. 46. num. 11. 12. & seqq.

Ratio est, quia quando contra privilegium emanat constitutio penalis, ea suos 7
non egreditur terminos 10. Andr. Dom. cap. dispensia de rescrip. in 6. Card. ubi supra q.
6. Arg. d. num. 20. Fumus d. num. 14.

Confirmatur, quia dispositio Clementis 5. in Concil' o Viennens. in d. Clem. i. de
testam, est correctioris juris veteris, quæ præiude generaliter intelligi, nec extra ca-
sum suum extendi debet. sed restringi per legem veterem, Dolle preses in loco 27a.
zione legi stricto ad restrictionem legis, ubi exemplificat Milius in repert. verb. privilegio spe-
ciali fol. 373.

Adhuc, notandum Concilium Trident, indistinctè constituisse Episcopos velut 8
Apostolica autoritate delegatos executores omnium piarum dispositionum sess.
22. cap. 8. de refor.

QUÆSTIO L.

Quid si accessus sit difficultis vel periculosis ad Papam, an vigeant
adhuc jura exemptionum?

SUMMARIUM.

1. Si accessus sit difficultis ad Papam cessabunt 2. Quo casu unusquisque sibi potest insidiare
iura exemptionum.

Diximus in eadem hac materia exemptionum propter absentiam superio-
rum aut difficultem illorum aditum, recedi solere à communibus iuriis regu-
lis, ibique id copiose satis probavimus lib. 1. g. 1. vers. Limitanda & quæst. 41.
Hoc loci pro conclusione affirmativa satis sit autoritatem adduxisse Felinum arque
Cardinalem ifsum cap. significati num. 4. de foro compet. hunc in Clem. i. q. 3. de offic. ordo
à quibus non dissentit Innocentius in c. olim & in ea. ut fame infractat. dum dicit
emergente tali casu, unicuique licere ius Authoritate propria dicere l. generali C: de
decurionib. lib. 10. & l. aut Prætor. S. si quis ss de his qua in fraud. Barib. l. crediteb. ubi
V 16 DD. C.

- DD.C. de pignor. Colerus de processib. executivis part. i. cap. 2. num. 276 in cap. alia, de
ref. spol. in cap. ut samsa de sent. excom. arg. 1. i. C. quando licet unicaque sine iudice.
3 Confirmabiturque idem copiosius questione subsequenti, quibus addi poterit do-
ctrina Navarti, tradentis ordinarium cognoscere de causis ad Papam interpositis, si
ad eum facilis sit recursus Navar. in relect. cap. cum contingat remed. 4. n. 3. de rescripsi-
onem. 3. & cap. accepta opposit. 8. solutione nu. 3t. de ref. spoliac.

QV AESTIO LI.

An ordinarius presupposito accessu difficult ad Papam conferre,
possit beneficia exempta aut reservata.

SUMMARIUM.

1. Quando is ad quem iurisdictio spectat ab-
sens est, ea devolutur ad inferiorem.
2. Episcopus absolvit in casibus sanctae Sedi
reservatis quando Papa adiri non po-
tebat.
3. Necessestas non habet ferias.
4. Ordinarius dispensat in gradibus à iure
prohibitis quando Papa adiri non potest.
5. Exempti opprimantur possunt sibi dic-
tre ius.
6. In alienatione quando requiritur neg-
ligentia superioris.
7. Electus ad Ecclesiam remotam à Roma
na potest statim administrare non expe-
ctata confirmatione.

OMISFIS pluribus quæ in alteram partem adduci possent, sint hæc pro iuritione
opinione affirmativa, Imprimis regula generalis quoties is ad quem exercitium
iurisdictionis spectat absens est, nec commode expectati potest, fit devolutio ad il-
lius inferiorem aliquoquin in habilem tex. 1. ubi absunt ubi DD. si de tutorib. datis ab hi-
cap. si Episcopus de suppl. negl. prelat. in 6.

2. Deinde Episcopus abolvit in casibus specialiter sanctæ Sedi reservatis, quando
Pontifex commode adiri potest cap. de casero de sent. excom. cap. eos eod. in 6. Idque,
quia interestne quis in excommunicatione diu perduret cap. quam sit de elect. in 6.
prout quoque interest ne Ecclesiæ diu manecani viduate, unde quod diu curia vacan-
tis pericula amputentur, expedit ut tali casu ad ordinarium recursus habeatur cap.
sanctorum deß. 70. necessitas enim conjuncta utilitatis publica, legem non admittit
cap. si quia propter necessitatem futu. cap. licet de ferijs dixi eod. li. q. 4. in fine.

Præterea, est argumentum in iure receptum à matrimonio Carnali ad matrimo-
nium spirituale cap. inter corporalia de trans. Episcop. Praes. loco à matr. Carn. ad spiri-
tuale. quo arguitur, quod quemadmodum ordinarius dispensat in gradibus à iure
prohibitis, quando Papa commode adiri non potest v.g. propter bella, leisma, vel